

MLiSc Sem.-2 Examination

LIB-508

Information Processing Theory

April-2025

Time : 1-15 Hours]

[Max. Marks : 35

- પ્ર. ૧ (1) નિર્દેશીકરણ એટલે શું? માનવ દ્વારા તૈયાર થતી નિર્દેશીકરણ પ્રક્રિયા તેમજ કોમ્પ્યુટર આધારિત નિર્દેશીકરણ પ્રક્રિયા વચ્ચેનો તફાવત ઉદાહરણ સહિત વર્ણન કરો. 15
- (2) થીસોરસની વિભાવના સમજાવો અને થીસોરસ નિર્માણ વિશે ટૂંકમાં વર્ણન કરો.

અથવા

- (1) માહિતી પુનઃપ્રાપ્તિ પદ્ધતિની વિભાવના સમજાવી અને માહિતી પુનઃપ્રાપ્તિ પ્રણાલીનું મૂલ્યાંકન વિશે સંક્ષિપ્તમાં સમજાવો.
- (2) વિષય મથાળા એટલે શું? વિષય મથાળાની યાદીઓ તરીકે LCSH અને SLSH વિશે સંક્ષિપ્તમાં વર્ણન કરો.
- પ્ર. ૨ નીચેના પૈકી કોઈ પણ બે વિષે ટૂંક નોંધ લખો. 10
- (1) સાંકળ નિર્દેશીકરણ અને પોપ્સી વચ્ચેનો મૂળભૂત તફાવત સ્પષ્ટ કરો.
- (2) મેટાડેટા એટલે શું? મુખ્ય નોંધમાં ઉપયોગમાં લેવાતાં MARC-21 856 ફીલ્ડ્સના મહત્વપૂર્ણ ટેક્સનો ઉલ્લેખ કરો.
- (3) માહિતી પુનઃપ્રાપ્તિ પ્રક્રિયા અને તકનીકો તરીકે વેબ સંસાધનો વિશે સંક્ષિપ્તમાં સમજાવો.
- પ્ર. ૩ અંગ્રેજી વર્ઝન પ્રમાણે. 10

English Version

- Q. 1 (1) What is indexing? Explain the difference between the indexing process prepared by human and the computer-based indexing process with examples. 15
- (2) Explain the concept of thesaurus and briefly describe the construction of thesaurus.

OR

- (1) Explain the concept of information retrieval system and briefly explain the evaluation of information retrieval system.
- (2) What is subject heading? Briefly describe LCSH and SLSH as lists of subject headings.
- Q. 2 Write short note on any Two from the following. 10
- (1) Explain the basic difference between Chain indexing and POPSI.
- (2) What is metadata? Mention the important tags of MARC-21 856 fields used in the main note.
- (3) Briefly explain web resources as an Information Retrieval Process and Techniques

P.T.O.

- Q. 3 Select and write correct answer from the following options. 10
1. One of the major objectives of an IR system is

(a) To help the user to express their actual need.	(b) To help the user to discard irrelevant items with the minimum effort.
(c) To help the user not to discard irrelevant items with the minimum effort.	(d) To help the user to maximize their effort to locate an irrelevant item.
 2. Post-co-ordinate index over course difficulties created by

(a) Fixed citation order	(b) Synonymous terms
(c) Time taken in searching	(d) Anonymous terms
 3. Recalled and Precision are the terms used in...

(a) Reference Services	(b) Library Management
(c) Information Retrieval System	(d) Book Selection
 4. When was MARC project completed?

(a) 1947	(b) 1967
(c) 1968	(d) 1987
 5. The idea of citation indexing first originated in the field of ...

(a) Social Science	(b) Science
(c) Law	(d) Medical Science
 6. Which sources would you consult to know the "Impact Factor" of Journal publications?

(a) Web of Science	(b) Google crome
(c) Research Scholar	(d) Blog
 7. The logic 'and' 'or' and 'not' was devised by:

(a) F. W. Lancaster	(b) S. R. Ranganathan
(c) M. A. Gopinath	(d) George Boole
 8. Controlled vocabularies also typically handle the problem of

(a) Synonyms	(b) Polysemes
(c) Homographs	(d) None of these
 9. Ms. Sears was died in at age of 60.

(a) 1913	(b) 1933
(c) 1923	(d) 1943
 10. Arts and Humanities Citation Index is published by Institute of Scientific Information from:

(a) London	(b) Toronto
(c) Philadelphia	(d) Washington

-----X-----